

A Tudományegyetem kutatóinak segítségével 100.000 forintos megtakarítás az Erőműben

A Szegedi Tudományegyetem kutatói már eddig is nagy segítséget nyújtottak a város és a környék üzeminek munkájához. Most ismét újabb eredményre vezetett a tudomány és a gyakorlat embereinek kapcsolata, együttműködése; jelentős szén- és munkaidő megtakarítást eredményezett.

Újítást kísérleteztek ki

A Szegedi Erőműben.

A turbinákban kiáramló gőzt kondenzátorokkal alkalmazzák folyadéká. Eddig ezeknek a kondenzátoroknak a hűtőcsöveit havonta kellett tisztítani a bennük keringő víz „iszap”-lerakódásaitól. Az Erőműnek csak az egyik kondenzátorában több mint másfél ezer, egyenként mintegy négy méteres részcső van, amelyet eddig hat dolgozó 12 órán át tisztított. Ez elsősorban azért volt szükséges, mert az iszaplerakódás komoly hőszigetelést, illetve több szénfelhasználást jelentett.

Szél Tamás, az alkalmazzott kémiai intézet adjunktusa, Horváth József, az általános és fizikai-kémiai intézet tanársegéde, Gerzanits Józseffel, az Erőmű főmérnökével, hónapokig tartó kísérletezés után olyan eljárást dolgoztak ki, amellyel a lerakódás megszűnik és így a csőtisztítás feleslegessé válik.

A két intézet kutatói megállapították, hogy a csövekben keletkező „iszap” tulajdonképpen a vízben élő, gyorsan szaporodó és pusztító kovavázak.

algák milliárdjai

alkotják. A cső belső felületének csupán egy négyzetcentiméternyi darabjára több mint egymillió ilyen egysejtű élőlény tapad néhány hét alatt, s valóságos hőszigetelő réteget alkot. Horváth József tanársegéd mikroszkópi vizsgálattal kimutatta, hogy ezek az egysejtűek — a hűtőviztől függetlenül — igen sokféle változatban élnek a kondenzátor-csővekben. Vannak kö-

zöttük szilárd vázzal rendelkező, vagy váz nélküli moszatok, olyan egysejtű állatok, amelyek egyben növényként asszimilálnak, s akadnak kagylóhoz hasonló, parányi állatkák is. Közös tulajdonságuk, hogy jelenlétük az áram termelése szempontjából igen káros.

Olyan olcsó vegyi anyag után kellett tehát kutatni, amely a vízbe kerülve az algákat elpusztítja, de a csöveket nem támadja meg. Hosszas kísérletezés után egy klóros vegyület, az úgynevezett kloramin megfelelő arányban való adagolásával elérték ezt a célt. Az eddigi eredmények alapján előre láthatóan egy évig nem kell a csöveket tisztítani. Ez évente — munkabérben és

fűtőanyagban — több mint 100 000 forintos

megtakarítást eredményez,

az Erőműnek csak ennél az egy turbinájánál, illetve kondenzátoránál. A tervek szerint ezt az eljárást az ország valamennyi turbinás erőművében bevezetik.

Szél Tamás és Horváth József kutatók most a bányászati, a győri és az orosházi erőmű vizének mikrobiológiai összetételét vizsgálják, hogy ezeken a helyeken is mielőbb rátérhessenek az új módszer alkalmazására. Eddigi tapasztalataikról az idén megtartandó III. erőművi és vegyészkonferencián is beszámolnak majd.

A Közlekedési Vállalat életéből

A Szegedi Közlekedési Vállalat dolgozói már régebben vállalták tetteik, hogy évi tervüket december 16-ra teljesítik. A forgalmi dolgozók tervén felül az év végéig 453 ezer forinttal akarják emelni bevételeiket. A terv sikeres teljesítéséért dolgozik Csányi Sándor, Kotlár Mihály kocsivezető, Aranyosi Irén kalauzbrigádvezető 111,7 százalékos eredményével. A műhely dolgozói közül Kondor Lajos lakatos állandóan 130 százalékos teljesítést ér el. A pályafenntartásnál több kiváló dolgozó közül Ficzere Mihály hegyszívó 132 és Király Antal pályamunkás 129,6 százalékkal emelkedik ki. A terv határidő előtti befejezéséhez a műszaki feltételek minden munkaterületen biztosítva vannak, ami a műszaki vezetés jó munkáját dicséri.

Csütörtök este három hatalmas, pirosszínű, vadonatúj Icarus típusú autóbusz görögült be a vállalat telephé. Kormányzatunk ismét nagy segítséget nyújtott Szeged város közlekedésének megújításához, amikor ezeket az autóbuszokat küldte. Az új kocsik egyenként 60 személy befogadó-képességűek és két hét múlva kerülnek a további útvonalakon forgalomba.

A vállalat vezetői, dolgozói mindent elkövettek eddig is, hogy Szegeden az autóbusz-közlekedés fennakadás nélkül történjen. Többször kérték a tanács illetékes osztályát, hogy az autóbusz útvonalakon javítsák meg a kocsit. Reméljük, ez a kérésünk hamarosan teljesül.

Vida György
levelező

Készül a kereskedelem a téli ünnepekre

A téli ünnepekre városzerte nagy a készülődés. Nemcsak a gyermekek számolgatják, hányat alszanak még a Téli napjáig, hanem a szülők is. Ugy osztják be a pénzt, hogy kedveskedhessenek feltett kincseknek. A kereskedelemnek is nagy gondot jelent a téli „csúcsforgalomra” való készülődés, s igyekeznek mindent megtenni, hogy árubőséggel várják a vásárlókat.

A Kiskereskedelmi Vállalat 40. sz. Sztálin körúti játékboltjában már árusítják a karácsonyi díszeket. Böven lehet válogatni a legszebbek között.

Az ünnep november 25. és november 30. között nagy téli vásárt rendez.

Ez idő alatt minden századik vevőt értékes ajándékkal — macskával, kék expressz-vonattal, magneses társasjátékkal, babákkal és még sok tárggyal — jutalmaznak. Az üzletbe érdekes társasjátékok, dia-filmvetítőgépek, baba-bútorok, ta-

nulopadok érkeztek. A napokban várnak újabb játékszámítógépeket, melyek bővíti, gazdagítja a választékot.

A Kiskereskedelmi Vállalat december 3-tól 23-ig a Hazafias Népfrent Országos Tanácsánál jelenleg a Lenin utcai játék-boltjátékkiállítását (ahol eddig az alkalmi játékok kiállítását rendezte).

A Lenin utcai ajándékboltba rövidesen nagymennyiségű alpakka és ezüst tárgyak érkeznek.

Az ajándékboltban iparművészeti cikkek, kézzel festett ken-dők, művészi faragások és festmények 3-tól 10 havi részletfizetésre is kaphatók.

Az Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat is felkészült a téli ünnepekre. Szalonnakorból 15 százalékkal nagyobb mennyiséget hoznak forgalomba, mint tavaly, — 22 forintért kilónként. A csokoládé Téli figurák árusítását is rövidesen megkezdik az üzlet. Ezen a

A Hazafias Népfrent Országos Tanácsa elnökségének ülése

Kedden délelőtti ülést tartott a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának elnöksége. Az ülést Szabó Pál, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának elnöke nyitotta meg. Az országos elnökség kegyeleffel adózott az elhunyt Szalai Mihály altábornagy országgyűlési képviselő, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa tagja emlékének.

Az országos elnökség megvitatta a népfrent-mozgalom feléves munkájáról szóló beszámolót, amelyet Mihályfi Ernő főtitkár terjesztett elő. A vitában felszóltak: Bereczky Albert református püspök, Csorba István Kossuth-díjas író, Darvas József népművelési miniszter, Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Harer Ferenc, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának

alelnöke, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának elnöke, Párragi György Kossuth-díjas, a Magyar Nemzet főszerkesztője, Pionker Ignác Kossuth-díjas gyalús, a Szocialista Munka Hőse, Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének elsőtitkára, Varga József Kossuth-díjas akadémikus.

A Hazafias Népfrent Országos Tanácsa Elnöksége egyhangúlag jóváhagyta a népfrent-mozgalom téli feladatainak tervét, ugyan- csak elfogadta a Magyarországi Német Dolgozók Kulturális Szövetségének csatlakozási kérelmét a Hazafias Népfrenthez.

Az országos elnökség ülést Szabó Pál elnök zárta be.

Megszűnt Csongrád megyében a burgonya forgalmi korlátozása

A begyűjtési miniszter rendelete értelmében a burgonya forgalmi korlátozása — Szabolcs, Borsod és Hajdú megye kivételével — az egész országban megszűnik.

A megyei begyűjtési hivatalok vezetői a megyei tanács végrehajtó bizottsága elnökével

egyetértésben, a burgonyaforgalmi korlátozást azokban a községekben, amelyek burgonyabegyűjtési tervük teljesítésében jelentősen elmaradtak, továbbra is fenntarthatják. E községek tervük teljesítése után szintén visszanyerik a szabadpiaci értékesítés jogát.

A forgalmi korlátozások megszüntetése után is 10 méterháza, vagy ennél nagyobb mennyiségű burgonyát csak az elszállítás helye szerint illetékes járási begyűjtési hivatal által kiállított engedély alapján szabad szállítani.

Az üzemrészek együttműködése az Újszegedi Kender-Lenzövényben

Az üzemrészek munkáját látványos láncszemek kapcsolják egybe az Újszegedi Kender-Lenzövényben. Ha egyik megmozdul, az mindjárt érződik a következő munkát végzőnél. Az előkészítő üzemrészeknek igen fontos szerepe van az egész üzem anyagellátásában. A raktárból kapott fonalat előkészítik — ahogy az üzemrészek neve is kifejezi —

a szövődő részére

vetülék és lánconálta, de meg-

előzően a száraz, nedves kikészítébe küldi.

Nagymennyiségű fonalat használnak fel a szövődő különböző áruk szövéséhez. Sokfajta, vastagabb, vékonyabb, színes- és nyers-fonalt kell egy-egy napi munkájához. Erről az előkészítőben kell gondoskodni, és azt is hozzá kell tenni, hogy időben. E körül bizony előfordulnak még zavarok. Nem olyan sok, mint régebben volt, de még nem sikerült megoldani a zökkenőket elkerülni.

Egy hónapja is van már, hogy nagyon sokat panaszkodott a szövődő a lánchenger hiánya miatt. Ezt elismeri Koncz György elvtárs diszpecser is, aki elég gyakori vendég a szövődőben. Ugy is lehet mondani, ő az összekötő a két üzemrész között. Ki is mutatja akkor, hogy naponként 30 óra az állásidő, — de ennél több is volt — mert várni kellett

most már kevesebbet történni, ez, mint korábban. Rendszerint hónap végén „tálatják” élénk, mikor milyen baj keletkezett a mi osztályunk miatt a szövődőben.

A reklamációk megelőzésére és a jobb együttműködésre úgy találta Kiss elvtárs helyesnek, hogy mindennap átmege a szövődőbe, s alaposan körülnéz. Megkérdezi a szövődőket magukat is, hogy milyen hibát látnak, ami gátolja a munkájukat, s megállapítja ebből, mi vonatkozik az előkészítőre. A napokban is, amikor a szövődőben járt, a 182-es gépnél a szövődő megmondta: „Kilenc szál hiba van a lánchengernek”. Ezen úgy segítettek, hogy pótszállakal egészítették ki. Azután a kikészítő vezetője megkereste, milyen okból történt ez a szálláhiány a hengerben, s figyelmeztette a hiba elkövetőjét.

A naponkénti ellenőrzésen kívül megfelelő mennyiségű

tartalékhangerről

is gondoskodott az előkészítő vezetője. Több mint kétszeresére emelkedett a régebbi mennyiség, így lényegesen kevesebb a szövődőben a hengerhiány miatti állásidő. Elérték, hogy 24 óra alatt általában 6—7 órára csökkent a gépállásidő hengerhiány miatt a szövődőben.

Ez jó eredménynek számít, de ahogy a kikészítő vezetője is megállapítja, még akad tenivaló. Hengerhiány most is jelentkezik esetenként, és még mindig elég gyakran szólnak a kisebb vetülék, vagy cernázási hibák miatt. Igaz, egyetlen egyszer sem halogatták az intézkedést ilyenkor másnapra, esetleg későbbre. Látnak, hogy még jobban szélesíteni kell az ellenőrzést. Így megelőzhetik a panaszokat, alaposabban segíthetik a szövődő munkájában.

Vörösmarty emlékünnepe

Hétfőn este a Központi Egyetem Aulájában emlékeztek meg Szeged dolgozó népe és tanulóifjúsága Vörösmarty Mihály halálának 100. évfordulójáról.

A Szózatot az Egyetem Enekkara adta elő Kertész Lajos karnagy vezetésével. Majd Osváth Béla aspiráns, a TIT megyei titkára nyitotta meg az ünnepséget. A Vörösmarty-emlékbizottság és a TIT nevében üdvözölte a megjelenteket. Ezután Baróti Dezső, a Tudományegyetem rektora ünnepi beszédében méltatta a nagy költő munkásságát.

Az ünnepi-est második részében Szörényi Eva kétszeres Kossuth-díjas, érdemes művész, Kovács János és Miklós György, a szegedi Nemzeti Színház művészei Vörösmarty költeményekét szavalták. Kertész Lajos és Kertész Lajosné Liszt: Hungaria című művéből adtak elő részletet. Az Egyetem Enekkara Vörösmarty-Erkel Borsdelyt énekelte nagy sikerrel.

II.

Ezen elgondolkodott Pali bácsi, aki örök életben efféle segédmunkás volt, mert valahogy megszerette ezt az állapotot s már életében megfordult markáiban a hajóbavaló széntől kezdve töltényesládákon át a deszkáig minden. Az ő kemény munkában fordult meg az áru, mely neki megadta a csekélyhasznú életlehetőséget; igaz, mostanában nem panaszkodhat. Afféle vezetőrákódó, vagy mifene, ahogy magyarázta, mert itt nagyon megbecsülik azt, aki valamihez ténylegesen ért.

— Úgy látszik ez a hosszú fiú még nem próbálta az efféle munkát s s szüleiivel is csebul áll. — De észbejött a nagy fekete ember, akivel jött ez a zöldfülű, az nem annak lát-szott, akivel csak úgy lehessen komizkodni, még a saját vére sem.

— Szegediek vagytok? Apádat se láttam soha sehol. Kemény embernek ítélem... Adta meg véleményének összességét Pali bácsi.

Pista elmosolyodott.

— A nagybátyám volt, pécsi bányász, a télen valami kitüntetést is kapott.

Kicsit jól esett, hogy most ezt elmondhatta ennek az embernek, aki olyan volt hozzá, mintha régi barátok lennének.

— Ki is néztem belőle. Mondta Pali bácsi. Avval kényelmesen elnyúlt s látszott rajta, hogy minden porcikáját elengedi és pihen istenigazában. Csakhamar elszunnyadt s

Vincze András: Tékoló ifjúság

Pista szemügyre vette az udvart.

Mindjárt egy piros folt kapta meg szemét. Valami lány üldögélt egy irodai széken, az iroda háta megett s könyvet olvasott. Erőltette szemét, hogy minél jobban kivethesse, milyen. Így ülve is látta, hogy a közepesnél magasabb, feketehajú, formás. Egyszerű vászonruhát viselt rajta. Megébredt, s most olvas. Komolyan olvas, a világról megfeledkezve. Vajon mit olvashat? Biztosan valami szerelmi históriát. De mintha látta volna az adatok felvételénél, odabent. Am ilyenkor az ember annyira megvan zavarodva, hogy mindent egyszerre lát s ezért senkire sem emlékszik. — Jobb az irodában, ott lányok is vannak, nem kell cipekedni, gondolta s kedvetlenül várta, teljen le az ebéd-szünet. Ekkor valaki megállt előtte, hát a Giza az, a hűga. De hogy ki van pirlva.

— Pista! Úgy szaladtam, itt jártam egy dologban, benéztem hozzád. Leült. Megfogta bátyja kezét s úgy mondták. — Ebédeltél? Nézd csak, vettem neked egy kis enniavót. Anyu se tudta, hogy Péter bácsi mit

végez. Igazán, olyan, mint a meny-kőcsapás.

Ezen nevettek s Pista eltolta magától a csomagot.

— Mit hazudsz itt? Ezen a deszkatelepen nem lehet.

— Itt nem lehet? Giza nagyot kacagott, Pali bácsi felébredt s az a pirosruhás lány is letette a könyvet ölébe egy pillanatra s odanézett.

Pista jól látta, ezért még egyet nevetett a kedvéért, ne higgye, hogy szomorkodik. Hogy miért ne higgye, az egyelőre előtte is homályban maradt.

— Gízám, minek hazudsz? Ez az otthoni kaja, megismerem a húst, tegnapi vacsora. Nincs neked itt semmi „dolgod”, ellógtál az üzemből. Láthatod, nem haltam éhen, itt a Pali bácsi, ő nem feledkezett meg rólam.

— Nono. Morogta az öreg és nem tudni miért, felkelt, otthagyták őket. Giza is elkomorodott az utolsó szavakra.

— Ne keseredj el, végig kell csinálnod, nem lehetsz egyszerre tröszt-vezér.

Pista mérgesen vágta oda. — Mint a Bikácsi. Ne marhaskodj. Bánom, hogy annyit tanultam, ennyi az egész. Lesz valahogy, ha belegebdek is, megmondhatod Anyának. De most pucolj innen, neked se jár egy-óránál több.

Giza elrebbent mellőle, s most Pista nagy szemekkel nézte, hogy egyenesen a pirosruhásról megy s barátságosan vihognak. Fene ette volna meg, ezek a lányok mind ismerik egymást.

Estig csendesen ment a rakodás, végül kijött az irodából Bikácsi, akiről már tudta Pista, hogy az igazgató s még egy nagyobb telep is tartozik keze alá. Bikácsi odaszólt a fiúnak, aki izzadtan, porosan ácsorgott éppen s dolga nem volt.

— Ott az a kanna. Nagy, locsolja meg gyorsan a virágokat. S maga is felragadt egy másik kannát és öntözték ketten.

Pista szerét ejtette, hogy belesse az ablakon. Ott ült az átrötömb előtt a lány és úgy látszott, hogy könyvelő, nem egyéb. Tehát neki is értelemje van. Ezen eleinte felvidult, de megint észbe jött, hogy ő meg itt kint öntözi a virágokat s parancsra. De hát ha így van, hát így van. Azért gondosan megöntözte mind, mert a virágokat szerette kisgyermekkorától kezdve. A lakásban is szerette, jobban, mint a hűga. Furcsa volt ez, talán a virágok mégis jelentenek valakit.

(Folytatása következik.)